

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan **zvečer**, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Frana Kolmana hiši, „Gledališka stolba“.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Iz državnega zbora.

Z Dunaja 28. januarja.

Po tako obširnih debatah in po izvrstnem govoru dr. Gregra poprijeti besedo in vzlic že izzetemu predmetu še zanimati poslušalce, bi se težko komu družemu posrečilo, nego Hausnerju. Treba je k temu izrednega govorniškega talenta in treba take temeljite vednosti v državnih stvareh, zraven pa nekaj osoljene polemike, v kateri se Hausner že od nekdaj odlikuje. Neusmiljeno je bičal Tomaščuka in nad njegovo nesrečno glavo izsikal toliko sarkazma, da je mož raji izginil iz dvorane, nego da bi še dalje poslušal svojo justifikacijo. A tudi Wurmbrandu ni prizanesel in njegov predlog prav pošteno razčesal. Po Hausnerjevem govoru, ki je bil na desni zelo pohvaljen, nasvetoval je dr. Tonkli konec debate. Glasovalo se po imenih, in ker je nekaj poslancev na desni manjkalo, z levico pa je glasoval ves Coroninijev klub, bil je konec debate le z 2 glasomo večine, 171 proti 169 vsprejet.

Coronini je izročil potem svoj poseben predlog, ki je bil od njegovega kluba in deloma od leveice podpiran. Vsled tega se je še jedenkrat glasovalo, ali se ima debata na novo pričeti, a večina je to zanikala s 174 proti 168 glasom.

Za generalna govornika sta bila izbrana na levici Plener, na desni knez Čartorisky. Besedo poprime Plener.

Šuzelka Dunajskim politikom.

Trinasedemdesetletni publicista Franc Šuzelka se je iz Heiligenkreuz-a oglašil in v šesterih člankih v Praškej „Politik“-i izpregovoril trde besede v obličje Dunajskim politikom, „ki tekajo za praznimi programi, zanemarjajo imenitne skupne naloge, in vrhu tega motijo ter zavirajo delovanje sedanje avstrijske vlade, ki se ravna po pravičnih načelih, ter ima blage in dobre smotre.“ Ker je mož, ki se v teh člankih pod napisom „Verfassungstreue und Deutschthümelei in Wien“ obrača naravnost do Dunajskih politično delavnih meščanov, državno uvaževan in izkušen političen pisatelj, in že za tega delj gre njegovim razmišljanjem velika veljava, zato mislimo, da svojim častnim čitateljem ustrezemo,

ako jim s teh njegovih najnovejših in dnevnej politiki jako primernih člankov posnamemo in podamo vodilne in poglavitne misli.

Slavni pisatelj pričenja tako-le: „Časnikarski in parlamentarni kolovodje politično aktivnega dela meščanov Dunajskih v jedno mer ponosno naglašajo nerazrušno ustavovernost svojega občinstva in zato povzdigujejo Dunaj kot poglavitni steber in mogočno zavetišče konstitucionalizma, pri čemer si stvar tako mislijo, kakor da bi ustavovernost in konstitucionalno prepričanje bilo jedno in isto. Na to čisto napačno misel opirajo potem trditve, da vsi tisti, ki kakorkoli nasprotujejo sedanji ustavi, nemajo konstitucionalnih misli, nego absolutistične. A to ni res. Vsaka ustava je določena zavoljo države, ne pa narobe država zavoljo ravno te ustave. Vsakej ustavi bodi svrha, da se država ohrani in pospešuje, zatorej se more in mora le takšno ustavo zvesto poslušati in sveto ljubiti ter z vso močjo čuvati. Lahko je torej biti dober in zvest konstitucionaliec, a vender baš za tega delj je tudi lahko nasprotovati tej ali onej ustavi, ali kakor se jo rabi.“ Ravno narobe (tako namreč nadalje razvija Šuzelka svoje misli): Dunajčanje so bili doslej absolutisti. Zmirom in pri vsakej priliki so burno zahtevali jednolično centralizacijo, in se baš tako viharo upirali vsakateri politiki sprave in radovoljnega združenja. To se da pa jedino le doseči z absolutističnim vladanjem, katero torej kot jedino sredstvo za centralizacijo Dunajski politiki zahtevajo, ob enem pa tudi v dejanji konstitucionalna načela zatajujejo in z vsakim svojim korakom vsakatega prepričati hote, in so večino v Avstriji v resnici že prepričali, da našo državo parlamentarno a tudi blagovito vladati ni mogoče. Vse tišči na to, da ne vlada večina prebivalstva, nego manjšina, in vse poskušnje, da bi se ustvarilo razmerje pravično, omahnejo zavoljo nasprotovanja gospodujoče stranke, ki sebe in svoje strankarske namene smatra za smotre političnega življenja, a državo le za sredstvo k tem smotrom.

Centralizacija avstrijske države je na vrh pripela za časa absolutizma, takrat je bila popolna in Dunaj je delal streho temu poslopju. Vse državno življenje je bilo zbrano na Dunaji; Dunaj je bil vse, druge avstrijske dežele so bile prazen nič, ali pa

samo za to, da so na Dunaj pošiljale krven in denaren davek; rade ali nerade so morale tako plešati, kakor je Dunaj hotel. Iz te centralizacije pa Dunaj ni samo časti dobival, nego tudi velike gnotne koristi in dobička. Vse to je Dunajčanom ucepilo misel, da je habsburško cesarstvo nastalo in se razširilo samo zavoljo njih, in ima država le nalogo, dežele in druga svoja mesta zatirati in uničevati, da se bo tolikanj bolj sveti! Dunaj, ki ima biti svetovno mesto, to nalogo pa da se najbolje izpolnjuje s priljubljeno in veliko obetajočo centralizacijo.

Ako tudi se je Dunajčanom za vlade centralističnega absolutizma godi jako dobro, vender so sami prvi udarili po tem zistemu, ki se je 13. marca 1848. leta v resnici zgrudil. Na to so Dunajčanje jako ponosni in zahtevajo od vseh narodov naše države, da jim morajo biti zahvalni za svobodo in pravico, ki se jim je pripoznala 1848. leta po Dunajskej pripomoči. A oni tudi zahtevajo, da bi se drugi narodi iz hvaležnosti baš teh pravic izza onega leta Dunaju na ljubo odpovedali. Pod konstitucionalnim plaščem so nadaljevali absolutistično centralizacijo. Vsi avstrijski narodi naj bi odložili svojo individualno samostojnost. V tej politiki je Dunaj prizanesel le ponosnim Madjarom, katerih se je vsakdo bal, dejal jim je posebne svobode, v tem ko je drugim narodom odtezal najnavadnejšo pravico.

Najbolj so ustavoverni Dunajčanje hudi, ako se njim nasprotujoče kraljevine in dežele sklicujejo na zgodovinsko svojo pravico. Ker imajo Dunajski politiki sploh le malo zgodovinskega znanja in prevdarka, podtikajo tudi stranki zgodovinskega prava le nazadnjaške namene, češ da bode državo tako prevstrojiti, kakersna je bila v „groznem“ srednjem veku; tega pa ne vedo, da se je v srednjem veku po javnih zastopih tudi brez parlamentarne terminologije razpravljalo jako pametno in vspešno, in da je baš pod vodstvom teh sedaj zaničevanih sprednikov Dunaj res tisto postal, kar mu sedanji mestni očetje želijo, namreč svetovno mesto, to pa za to, ker se je Dunaj smatral za glavno in prestolno mesto slavne habsburške monarhije, ki značno v sebi družil tri mogočne rodove i slovanstvo, germanstvo in romanstvo. Tako je treba Dunaj v veljavi ohraniti, ne pa s tem, da se stavi potrošne pa-

LISTEK.

Casnikarstvo in naši časniki.

(Dalje.)

Marsikaj mičnega bi vedel povedati o „Škratu“ in „Brencelji“, a podlistkar se boji, da bi ga ta dva prijetna šaljivca v bodoči številki ne postavila v nju predale, ter prehudo opikala in popolnem raztrgala.

Kaj pao naših leposlovnih mesečnikov, o „Ljubljanskem Zvonu“ in Celovškem „Kresu“? O teh dveh bi vedel povedati mnogo, toliko da bi se podlistku odmerjen prostor v „Slovenskem Narodu“ nekajkrat napolnil. Ker bi pa kočljivim slovestnikom ne ugajale vse besede, ki jih bi suhoparni podlistkar prepisal iz enciklopedije „Edinostnih“ učenjakov, rajše molči.

Pred zaključkom bi moral podlistkar še naštevati razne — prave in navidezne urednike slovenskih časopisov iz sedanjega in minolega časa. Ker mej sedanjimi uredniki več ali manj pozna vse (razen očeta g. Ozimka in Imreta Augustiča — če je ta še mej živimi) od Suhoblodnika in

Viktorja Dolenca do istinitih urednikov „Slovenskega Gospodarja“ in goriške „Soče“, vedel bi po receptu v enciklopediji „Edinostnih“ učenjakov napraviti najokusnije rezko jedilo. Primerno osoljeno in dobro s papriko postopano bilo bi gotovo slastnejše od najbogatejše table d'haute. Da je ta vražji želodec nekaterim gospodom toli imenitna stvar. Da, da, prav električna luč se je podlistkarju zablščela: Leon Gambetta je bil imeniten gourmand. A francoski pokojni Gambetta pa slovenski — — —! Kolik razloček! Veči nego mej levom in kužkom, ali po domače, večji nego mej konjem in pod . . . muho. Slovenci, ne smešimo pred svetom same sebe! Vedel bi, kot rečeno, povedati mnogo pikantnega o raznih teh gospodih na katerih ramah leži slovensko časopisje. A nekaterim se že pri tej opombi dela kurja polt, ker se boje, da bi jih podlistkar ne naslikal v pravej svetlobi. Pomirite se, podlistkarju gre za stvar, ne za osebe, zato je premišljeno podlistkom napisal naslov: „Casnikarstvo in naši časniki“.

Pri takej priliki bi po slovníku „Edinostnih“ učenjakov govoril tudi o jeziku, katerega pišejo naši časopisi. Kdor jasno misli, ter si je pridobil tudi primerno naobraženost, pisal boše tudi v časopise.

naravno in jasno. In jasnost pa naravnost je poglavitna stvar. Jasna naravna pisava (slog) v časopisji ne izključuje umetnosti v pisavi, izključuje pa vse izumetično ali preskrbno narejeno in natezano. Kdor naravno in jasno piše, izrazuje se zmeraj tako, da čitatelj časopisa sebi pravi: tako bi v tem slučaju tudi jaz bil pisal. V slovníku rečenih učenjakov stoji citat iz Horacija:

Ut sibi quivis
Speret idem, sudet multum, frustra que labore
Ausus idem.

A podlistku neprimerno bi bilo to stvar na drobno razpravljati; tudi odveč bi bilo, naštevati razne razloge, zakaj časnikar v člankih, dopisih itd. ne govori v prvi osebi jednine; ampak navadno v množini. Ta oblika časnikarskih pisateljev in urednikov pa ni oni pluralis majestaticus, s katerim se razni vladarji v svojih spisih ponašajo. Vse to podlistkar mirne vesti prepušča našim slovestnikom in pa — učenjakom tržaške „Edinosti“. Prezreti ne sme jedne same stvari, s katero se lju-bezujiva „Edinost“ odlikuje mej vsemi in nad vsemi slovenskimi časopisi. Vsi jeziki evropski so imeli in imajo več ali manj priprostitih — očitnejše rečeno — surovih besed in izrek. V iz-

lače, ali pa da se otročje posnema odviše naprave iz tujih velikih mest.

Zmirom se liberalni Dunajčanje ponajbolj s svojim ustavoverstvom, ali pri tem teptajo konstitucionalizma prvo in glavno načelo: namreč enakopravnost. Vsi so jednaki pred postavo. A ustavoverni liberalci, ki bi grozen krik zagnali, če bi se to enakost posamičnemu človeku ne priznavalo, pa pa to enakost sami celim narodom zanikajo in bi najrajši, da bi jim država to zanikanje tudi postavno odobrila. Dunaj, kot srce cesarstva, bi moral imeti srce za vse narode. To pa ni tako. Ako Dunaj, kakor se rad pohvali, vse doseže iz pokrajn gostoljubno vzprejema in za-nje skrbi, stori se to le iz samoljubja in dobitkarije; ker Dunaj bi nikdar ne bil to, kar je, če bi mu iz pokrajn ne pritekle duševne in gmotne moči. To pripoznavajo sami, ker se tajiti ne da. A uprav zategadelj bi jim moralo biti do tega, da so vsi narodi v državi zadovoljni in srečni, ker to bi državi in mestu prinašalo velik prid, lepo srečo in sijajno slavo. Ako pa Dunajčanje hoče le centralizovati in germanizovati, ter avstrijske narode pripraviti ob narodne posebnosti, naravne in zgodovinske pravice, onda odpravljajo narode od Avstrije in od prestolnega mesta proč in izpodkopujejo državi veljavo in moč, Dunaju pa bogastvo in veličastvo. (dalje prih.)

Položaj Slovakov.

IV.

Ako zdaj obrnemo oči od cerkvenega in literarnega življenja v sredo administracije v Slovaki, tedaj se nam predstavlja podoba še večjega opustošenja in demoralizacije.

Imej 15 županov zgornje-ogerskih županij, kjer bivajo sami ali večinoma Slovaki ni niti jednega vernega in zavednega sina svojega naroda: vsi so ali rojeni Madjari, ali pa madjaroni t. j. renegati slovaškega rodu. Ravno tako tudi podžupani. Četudi se prvi in drugi volijo v županijskih zborih, vendar so faktične kreature in hlape vlade, katera popolnoma gospoduje v županijskih skupščinah po svojih mnogoštevilnih uradnikih, a če je treba tudi s terorizmom ustavne umetnosti. Kakor vidimo v vsakem nadžupanu ministerskega predsednika v pomajšnej podobi, tako tudi v vsakem uradniku najdemo malega Tiszo, z njegovimi nazori, odločnostjo in fanatizmom. Po svoji premetenosti in zavijanju pravice pres-gajo komitatski činovniki ministerske. Prave pijavke krajnega, zlasti slovanskega prebivalstva so tako imenovani „notarji“ t. j. selski ali občinski pisarji. Četudi po zakonu izvršujejo samo naredbe občinskih sturšin in selskih predstojnikov, vendar v istini sami vladajo v občini, ker uživajo navadno pokroviteljstvo izpravnikov in imajo monopol za znanje madjarskega jezika in zakonov. Glavna naloga notarjev, in sploh ogerske administracije je: 1. madjarovati narod in 2. polniti žepe sebi in svojim patronom, izjemajoč poslednje sokove iz prebivalstva, zlasti iz kmetov, najhujše iz onih, ki so — slovanskega rodu in duha.

Povedati moramo, da se sedanja ogerska administracija nič ne meni za take malovažne svoje naloge, kakor obranjenje varnosti osebe in premo-

ženja, skrbi za javno zdravje, milosrdne zavode, mostove, ceste itd. bavi se le „z višjo politiko“, največ s preganjanjem panslavistov in agitacijo za vladne kandidate pri volitvah v državni zbor in druge zbornice in mesta. Finančna administracija kaže se največ v rubežnih davkih, pri čemer prodajajo eksekutorji celo zemljedelska orodja, hiše in zemljišča. Narod je tako razdražen na tako strogo izterjevanje, da so že pobili eksekutorje n. pr. v Boršodskej županiji.

Jako pridno se ogerski administratorji utikajo v „vojaške nabore“, ker pri tem si lahko nabere denarjev od onih, ki so klicani k naboru, zlasti od židov, kateri se radi in z vspehom odkupujejo od vojne dolžnosti. Za Slované, zlasti za Slováke je vojna služba pravo sredstvo za madjarovanje, — zlasti služba pri honvedskih polkih, katerih organizacija in komanda je čisto madjarska.

Vspehi administrativnih organov pri volitvah v državni zbor se najbolj kažejo v tem, da zdaj trimilijonni slovaški narod nima nobenega poslanca! Ni ga takega posilstva in nezakonitosti, da ne bi jo porabili, da prodró z vladnim kandidatom! Zgodovina teh volitev predstavlja gotovo najškandalnejšo in najčudnejšo stran avstro-ogerskega parlamentarnega življenja. Resultat petnajstletne prakse administracije bil je ta, da je narod zlasti slovaški, postal popolnoma ravnodušen gledé sestave zakonodajalnih zborov, ter je jako apatičen proti volitvam, in gre volit samo zato, da zasluži nekaj goldinarjev ali nekaj bokalov vina.

Ni se čuditi, da pri takej ogerskej administraciji narod boža, in navstveno propada.

Treba je le vzeti v roko kateri si bodi ogerski časnik, da naletiš dolgo kroniko pobojev, ropov, bankerotov, goljufij, izneverjanj, zapravljenj sirotiških in drugih občinskih fondov, dvobojev, upravnih goljufij in nasilstev in raznih drugih hudodelstev, ki verno kažejo, da se že potaplja vladna ladja, katero njeni krmarji in mornarji imenujejo „vsesvetni madjarski globus“.

Težko bode kak slovanski podložnik pretočil kako solzo nad tem državnim mrličem. Zdaj pa teko solze v rekah pri pogledu velikanskih hekatomb (darov), ki se prinašajo na račun Slovanov, četudi ne v njih imenu v žrtvo nenasiljivemu molihu madjarizma.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 29. januarja.

Govor mladočškega poslanca Gregra v držav-nem zboru napravil je tak utis na nasprotnike, da se mu še zdaj ne upajo prav oporekati nemški nasprotni listi. „N. Fr. Pr.“ bi se samo rada norčevala iz njegovega liberalizma ker se on druži s konservativci, pa jej ne gre od srca.

Radi vedno se ponavljajočih hudodelstev na Dunaji se zdaj vlada bavi z vprašanjem o javnej varnosti. Ker ni več dvojiti, da so nekateri ti zločini vsaj v zvezi s socialističnimi rovanji, zato se misli, da misli vlada proti socialistom kaj ukreniti. Govori se že, da se bode proglasilo na Dunaji ob-sedno stanje, ter prikrajšala svoboda tiska in društev in shodov. Pa težko, da bi te naredbe poma-

podpisanemu in nepodpisanemu uredniku rečenega lista. Takta manjka, takta in blagega čuta! Slepe strasti pa je na ostajanje.

Dolga, predolga vrsta teh podlistkov je vsaj nekoliko pojasnila slovensko časopisje in časnikarstvo sploh. Gotovo bi podlistkar vedel naštevati tudi mnogobrojne dobre lastnosti njegove, a časopisi, kot s prva rečeno, si sami tako preradi popevajo lastno hvalo. Kazal je le na razne hibe v časnikarstvu, a ne le s praznimi besedami, temveč z nepretrganimi dokazi. Now what I want, is — facts, facts! rekel je slavni Boz (izmišljeno ime K. Dickensu, kar vsak slovník pričuje „Edinostnim“ učenjakom). Dokazov, protidokazov zahteva podlistkar od vsakega, tudi od privilegiranegega učenjaka, ki se bi hotel spodtikati ob navedenih stvareh.

Pisatelj bi se ne bil nikdar nadejal, da bodo ti poblehni listki tako globoko zadeli v razne kroge ter nepremišljenim našim politikom v obrambo iz-vabili ono ne dovolj premišljeno šepavo izjavo naših deželnih poslancev. Da bi bil resnično po polnem podprl, rabiti bi ne bil smel urednik „Slovenskega Naroda“ toli zelo olovnik. Ona

*) Opomba uredniku „Slov. Naroda“! Na raznih straneh ste mi neprimerno zrahlali tvarino, da nekaj

gale, socialistično vprašanje sili na dan, prej ali slej bodo prisiljeni baviti se z njim državniki.

Vnanje države.

Italijanski kralj neki misli vrniti pobod nemškega cesarjeviča v Rimu, ter se bode podal prihodnjo pomlad v Berlin. Za to potovanje se leki že delajo priprave. — Dne 25. t. m. mej italijanskim ministrom Mancinijem in Decraisom sklenjena pogodba o odpravi konsulske jurisdikcije se glasi: S smrtjo ne sme biti kaznovan noben italijanski podložnik, ker je ta kazen v Italiji de facto odpravljena. Javni razpori se bodo deloma poravnali po diplomatičnem potu, deloma pa prepustili novim sodiščem. Kompetenca apelacijskega sodišča v Algieru se priznava. Ako hoče sodišče obsoditi kakega italijanskega podložnika, tedaj morajo trije izmed šestih prisednikov biti Italjani. Večina italijanskih listov se veseli, da se je dognala ta dogodba in tako zopet utrdile dobre razmere mej Italijo in Francijo.

V francoskej kamori bila je prošli petek in soboto debata o socialni krizi. Skoraj vsak govornik vedel je kak uzrok te krize in nasvetoval kako sredstvo, kako bi se dalo pomagati. Lechevalier je priporočal povišanje varstvenih carin, de Roys poniženje zemljiškega davka, bivši zidarski mojster Martin Nadared razvil je cel socialni program po Bismarckovem vzorcu bonapartist Haentjens misli, da bi se moral pomanjšati davek na pijače in tobak in ustaviti se potrata za šolske namene, legitimist grof de Mun je pametno priznal, da se kriza ne razteza samo na Francijo ter, da republika ni za njo odgovorna, ker cerkev ni več svetna posredovalka, moralo bi se kaj drugega postaviti na neno mesto, morda kak socialni kongres, katerega bi se udeležile vse države. Rivet je predložil načrt o reformi davkov in upeljavil prihodnjega davka, radikalec Brialaui je izjavil, da bi maršikaj odpustili Orleanskim princem ko bi vrnili deležem onih 48 milijonov, katere so 1875 l. vzeli Franciji. Jedno sredstvo za pouzdigu narodnega gospodarstva je po njegovem mnenju revizija ustave in odprava senata. Legitist Bonfry d' Asson je izjavil željo, da bi se vse le pri domačini naročalo, ker tuji delalci preplavljajo Francijo. Radikalna levica je objavila svoj program. Ta zahteva revizijo ustave, odpravo konkordata, ločitev cerkve od države, volilno pravico sodnikov, kontrolo vnanjih zadev po parlamentu. V notranjih zadevah zahteva v smislu svobode radikalna levica: 1. decentralizacijo uprave, kolikor je to mogoče, z ozirom na narodno jedinstvo, departementalno in občensko svobodo; 2. splošni prvotni šolski poduk, pouzdigu ljudskega in obrtniškega šolstva, kolikor je mogoče dopušče nje v srednje in višje šole na podlagi izpitov sposobnosti; 3. odprava jedne letne prostovoljne vojne službe; jednaka vojna dolžnost za vse, katera naj se po možnosti zniža; 4. demokratične reforme davkov; 5. reformo sodništva, da se odpravijo prazne formalitete in znajo stroški; 6. potrebne socialne reforme, katere naj se ozirajo na primerno plačilo za delo, zboljšanje individualnega in občnega blagostanja.

Na Španjskem se že vse stranke pripravljajo na volilni boj, četudi je še štiri mesece do volitev. Bati se je, da bi ob volitvah ne izbruhnila ustaja, kajti nasprotna stranka neki pod krinko volilne agitacije ščuvajo k upor. Kralj Alfonz je s tem, da je poklical konservativno vlado, porinil monarhistične liberalce v republikanski tabor. Trdi se, da je maršal Serrano glavni agitator in se nadeja s pomočjo liberalnih strank priti do regentstva. Vse kako je položaj na Španjskem jako resen.

Angleška konservativna stranka se pripravljajo na hud boj v bodočem parlamentarnem zasedanju. V obeh zbornicah se bode stranka tory-jev odločno uprla vladi. Sir Stafford Northcote, vodja opo-

prevelika ozirnost na razne veljavne in neveljavne može je doslej narodnej politiki, narodnemu napredku zmerom največ škodovala. Prvaki, pravi in domišljeni, otesite se vendar jedenkrat te preveike ozirnosti, iz katere poganja tolikokrat bičana omahljivost in nedoslednost. Potem se ne bode te ujedali in gnjevili nad tem krotkim in murnim podlistkarjem. Slavni Pope je že konci prve tretjine minolega stoletja pisal: „To attack vices in the abstract, without touching persons, may be safe fighting

bolj opasni čitatelj precej zasledi: tu je izbrisan prednji stavek, tam pa izvod in zaključek. Najhujše pa je, da ste na mnogih mestih izpustili cele odstavke na pr. v podlistku od 3. januarja, ko hitro so ti ali šaljivo ali resnobno premočno pobijali napačna načela, napačna pravila, zakrite zvijače in sleparije. Tem potom se je nekojim listkom iztesla vsa sol in paprika, a s tema so izgubili tudi vso slast, ves oni pikantni okus, katerega pri raznih jedilih na bogatih skupnih mizah smešni sladkosnedeži ne morejo dosti prehaliti. Če bodo zaradi tega čitatelji godrnjali, prevzeti imate vi g. urednik, vso odgovornost. Drugo stvar pa je podlistkar zmerom pripravljen sam braniti in zagovarjati pred vsemi napadi, naj ti prihajajo od privilegiranih ali nepriviligiranih ljudi. Pošteno orožje povsodi velja tudi v časopisji in v politiki. Premetenost in zvitost pa nisleparija. Že sv. pismo pravi: bodite gladki kot jegulje in zvit kot kače; le Talmud uči prepeličarje, kako naj brezozirno sleparijo kristijane!

obraženi družbi (katerej se pa izobraženost ne primerja po lepej suknji in visokem svitlem klobuku) se vsak izogiba vseh nizkih besed in robatih izrek. Kdor se ne ravna po tem pravilu, zagreši se zoper dober okus izobražene družbe. Ta ga začne sprva z začudenjem, poslej pa pisano gledati, prezirati ga in se ga egibati. To prav naravno pravilo je že davno obveljalo v evropski pismenosti in tudi v evropskem časopisji. Vsi časnikarji brez razločka se prištevajo mej izobražence, ter se v svojih izdelkih ravna po rečenem pravilu. Mej slovenskimi listi le tržaška „Edinost“ ne pozna tega veljavnega pravila. Ta „Edinost“ se v svojih spisih tako odurno ihti in ponša, da so izrazi: podla duša, podlost — — — in cela vrsta takih in še hujših besed in izrek kaj običajnega. Tak sermo proletarius ne oblažuje srca ter nikakor ne pospešuje in ne širi naobraženosti mej onimi krogi, katerim je ta list v prvej vrsti namenjen. Tak razuzdan in umazan jezik le pobušnje čitatelje, podpira le surovost mej njimi, mislečimi: tako se mora preklinjati in primojduševati, da se človek lahko uvrsti mej izobražene stanove. „Nihil placet quod non decet,“ rekel je prav resnično že starodavniški Kvintilijan. — Vse to je povzeto iz slovnika „Edinostnih“ učenjakov ter je namenjeno

zicije v spodnji zbornici, izjavil je pri nekem shodu v Barnstaplu prošli četrtek, da se bodo konservativci uprli vsakemu poskusu odvzeti takim volilem volilno pravico, kateri imajo posestva v grofiji pa tam stalno ne stanujejo. Ravno tako je dal razumeti, da bodo podpirali Londonskega lordmajorja v protivenji proti municipalni reformi. Bivši pomorski minister Smith je izjavil v Dublinu, da opozicija ostro pobija irsko in egiptovsko vladno politiko. Lord Carnarven in lord Rendolph Churhill izrazila sta se že tudi v enakem smislu.

Dopisi.

Iz Horjula 24. januarja [Izv. dop.] Včeraj popoldne se je pri nas okrajni glavar gospod Mahkot v službenih zadevah mudil. Bil je slovesno vzprejet. Prostovoljna požarna bramba postavila je pred županovo hišo dva slavoloka s cesarskimi in narodnimi zastavami, in potem se je društvo, 28 mež v un formi s čeladimi na glavi, predstavilo g. okrajnemu glavarju, ter ga po svojem načelniku g. Marinič-u pozdravilo.

G. okrajni glavar se je zahvalil za vzprejem in omenil, da ga je jednako vsprejela požarna bramba v Šmarji Obljubil je, da hoče, kar bo v njegovi moči, vselej z veseljem v vseh zadevah društvo podpirati, kar je tudi dejanski pokazal in društveni blagajnici naklonil lep dar, za kar mu društvo izreka toplo zahvalo.

Potem se je podal v šolo, kjer je bilo 61 dopoldanskih učenciv. Ondi je ostal dobre pol ure, kjer se je ravno število, in po njegovi želji v računstvu nadaljevalo.

Izrekel se je prav povoljno o šoli in napredku otrok, s katerimi je prav prijazno govoril.

S spodnjega Štajerja 25. januarja. [Izv. dop.] (Konec.) In ako slovenski učitelji pri najbolj volji in največjem trudu ne morejo doseči, kar veleba zakon, potem se jim očita, da so njih šole slabe, da neso tako delavni in omikani, kakor njih sodrugi v nemškem Štajerji. — Učiteljstvo je tudi že večkrat prosilo, da se v pokoj stopivšim starejšim učiteljem uračunajo vsa leta, pa zaman je je trkalo na vrata nemških liberalcev v Gradci. Pred kratkim se je po predsedništvu štajerske učiteljske zveze deželnemu zboru predložila prošnja, da se tudi definitivnim podučiteljem dajo 5 letne doklade. In kdo je to prošnjo zagovarjal, kdo za njo glasoval? Slovenski poslanci, a nemška večina jo je ovrгла. To so dejanski dokazi nemške prijaznosti, iz njih lahko vsak povzame, koliko je vredno tisto „visoko spoštovanje“ do učiteljstva, s katerim se tako šopirijo; vse je le mamilo, s katerim hočejo značajno slovensko učiteljstvo premotiti. Se bodo pa slovenski učitelji, res dali premotiti? Upamo, da nikdar ne! Njih poklic je preuzvišen, presvet, preiminent, da bi ga oskrunili z grdim izdajstvom. Učiteljem je narod izročil svoj največji zaklad; domovina jim je prepustila svoje najnežnejše cvetlice v oskrbovanje; država pa jim je zaupala vso svojo srečo, in moč, svojo prihodnost. Sveta zadača učiteljstva je tedaj, da hodi ravnim potom, kakeršnega kaže pedagogike jasna zvezda, da se ne ozira na razne bolj ali manj strankarske, sebične upljive, da ignorira vse, ki ga mislijo na krive pota speljati.

indeed, but it is fighting with shadows. My greatest comfort and encouragement to proceed, has been to see that those who have no shame, and not fear of any thing else, have appeared touched by my satires. A poslovenimo po slovniku te lepe besede našim učenjakom, ki s svojo modrostjo zakladajo blaženo tržaško „Edinost“. „Napadati napake same na sebi in nikakor zadevati se ob osebo, je gotovo kaj varni boj, a boj je s senčo. Primojem delovanji me je okrepčevalo in spodbujevalo najbolj, ko sem videl, kako zelo so se po mojih satirah zadete kazali moške, ki se drugače ne sramujejo in ne boje nobene stvari.“ Bistroglaivi Anglež je dobro vedel, da zmiraj in vselej resnica v oči kolje. Možato je lez dokazi in protidokazi pobijati besede in trditve teh drobnih podlistkov, — nemožato, prav babje pa je iskati in povpraševati po imenu njih spisovatelja: zaman je vse zasledovanje. Heine pravi nekje:

In Froschpuhl all' das Volk verbannt,
Das seinen Meister je verkannt.

V Ljubljani 20. prosinca 1884.

* * *
Stat nominis umbra.

Na njih skrbi jim bodi, da odredijo plemenitih in neomahljivih značajev, ki bodo zbistreni na umu požlahtnjeni na srci in navdušeni za vse, kar je lepega, blagega in resničnega, stopili v življenje. Taki otroci bodo jedenkrat kinč in čast svoje domovine, pa tudi trdna podpora in neustrašivi branitelji vse države. Vsa podlost bodi vam učiteljem tuja in gorje tistim, ki nežna otroška srca z njo oskrunijo. Take učitelje bi prihodnji zarod, hodé po njih grobeh, le klel. Hvala Bogu, da je takih učiteljev pri nas še malo. Večina se svojga imenitnega stanu zaveda, in na te smo ponosni, od teh lahko rečemo, da so več vredni, nego sto centov zlata. Tiste duševne sirote pa, ki so se dali premotiti, ter so do celega ali pa le do pol prestopili v nasprotni tabor, ter so tedaj tudi prevzeli nalog, slovensko mladino bolj zabiti, nego modriti, sicer jih omilujemo, pa žal vam za nje — ni. Ko bi bili značajni, bi tega ne bili storili, breznačajniki pa se nikjer ne ljubijo tudi v taboru nam sovražnih elementov — ne!

Slovenska duhovščina je nadalje prava mora, ki naše nemškutarje tlači in kvači, da komaj sopliejo. Ona je izključljivo narodna, ter stoji tudi vedno mej prvimi boritelji za pravice našega ljudstva. Duhovščina ima v narodu svoje korenine, z njim živi v najožji zvezi, z njim prenaša žalost in veselje. Zato ima do ljudstva toliko upliva, zato jej je ljudstvo tako udano, da jo rajši posluša nego lažiliberalne nemške nezmotljivce. Hincavsko — britko javče „Tagespost“ kako zdaj že navaden človek zaničljivo govori o duhovenstvu! To je deloma istina, pa mi vemo, da se to dotičnemu korespondentu iz srca dobro zdi, kajti te baže ljudje so ravno tisti, ki dan za dnevom po svojih listih duhovščino z najpogubnejšim blatom ometujejo.

Konečno dobé svojo brco tudi naše gimnazije, češ, da se dijaki iz teh učilišč vračajo domov, ne da bi bili v času svojega šolanja pozabili, da jih je dojila poštena slovenska mati. Mi za se moramo pripoznati, da se pri sedanjih razmerah temu res tudi čudimo. Nemški, bolj ali manj Slovencem sovražni profesorji jih poučujejo, in žalibože to sovraštvo slovenski dijaki tudi dostikrat občutijo; da še pri vsem tem svojemu domu vendar zvesti ostanejo, je vredno, da se pove. Kje pa je uzrok tej čudovitej prikazni, katera našim sovražnikom tako žene kri v glavo? Zato je skrbel že stvarnik sam. Vedel je, kako težko se bo Slovincu godilo, kako ga bodo ukljub njegovim duševnim zmožnostim, blagosrčnosti in miroljubnosti vendar le preganjali in zaničevali, ker je vse to vedel, zato mu je vdihnol v srce tisto čudovito ljubezen do svojega rodu, katera ga z največjo silo veže na svoj dom, tako, da se ta ljubezen najhujšim viharjem uspešno ustavlja zamore. Zatorej gospodje, nikar ne dolžite gimnazij, da bi one premalo storile v ponemčevanje slovenskih dijakov. Prepričani pa tudi smete biti, da se nam slovenski dijaki ne bodo nikdar vsi izneverili.

Tudi se slovenskim dijakom očita, da se preveč pečajo s politiko, mej tem ko pri nemških kaj takega ni opaziti. Naše mnenje v tej reči je, da se dijak najpopred naj briga za svoje reči, za uk, vse drugo, zlasti pa politiko naj pusti popolnem pri miru, kajti bo še prišel čas, ko bo imel dovolj prilike politikovati. Zato je treba, da si do tistega časa nabere dovolj znanja, pa si tudi zadosti utrdi svoj značaj. Politika je dijakom le v kvar, ker jih odvraca od učenja, jih dela raztresene, ter jim pripavlja prav nepotrebnosti. Pa ker „Tagespost“ v dotičnem članku le slovenskem dijakom politikovanje očita, nemške pa tako nekako izgovarja, naj gosp. korespondenta vendar opozorimo na vse to, kar se je godilo pretečena leta v Celji in Mariboru. Da so nemški dijaki nosili prusačko-nemške znamenja; da so po krčmah popevali velikonemške pesni in to celo po napevu naši cesarske pesni, bode mnogim še v spominu.

Sicer pa le hujskajte, obrekujte, kar se da, tem trdneje bomo stali za obstanek, omiko in napredek našega ljudstva, kajti ravno vaše početje nam je porok, da se borimo za sveto reč. Iz naroda smo, mej narodom živimo, zanj se potegovati je naša dolžnost. Z narodom stojimo do zadnjega diha!

Domače stvari.

— (Za prevzvišenega knezoškofa dra. Pogačarja) bral je danes ob 9. uri stolni prošt gosp. Zupan črno slovesno sv. mašo. Navzoč je bil ves stolni kapitel, knezoškofovi sorodniki, dvorni kaplani in uradniki, deželni glavar grof Thurn in

mnogo pobožnega občinstva. Postavljen je bil z grbi umrlega vladike in z vencí okrašen in bogato razsvitljen castrum doloris pod kuplo stolne cerkve.

— (Generalnega vikarja) ljubljanske škofije volil bode stolni kapitel ljubljanski v jutrnjem zboru. Izvoljen bode nedvojbeno stolni prošt gospod Zupan, kateri bode tedaj vladal ljubljansko škofijo, dokler se ne imenuje nov knezoškof.

— (Mrtvaški govor v stolnici Ljubljanski.) Velikansko in ginljivo pogrebno slovesnost včeraj popoldne je motil le en sam „Misston“, in to je bil v pravem pomenu žalostni govor v stolnici. Govoril je vladika sosednje slovenske škofije v nemškem jeziku. Navzočnih je bilo poleg 200 slovenskih duhovnikov in zastopov slovenskih korporacij, tudi nekoliko uradnikov in vojakov. Polovica cerkve ni bilo polne in sedmere kapele v njej so bile čisto prazne. Narodu (pol milijona ga je v škofiji) ni bil dovoljen ustop, da bi bil potočil solzico za ljubljanim ranjnim škofom. In ne bodi jim žal onim, ki so skoz ključavnico kukali v prazno cerkev, kajti kar ta stolnica stoji, se še ni slišala tako slaba pridiga v njej, kakor včeraj. Visoki gospod govornik je najprej podal „testimonium paupertatis“ vsej kranjske duhovščini, češ, da so njemu morali vnuditi to pridigo. Mučno je bilo opazovati obraze kapitarjev in dekanov, na katerih sta se menjavala, kakor pri vsej duhovščini, skrb in srd. Hvala Bogu, da je bila ta žalostna pridiga kratka, sicer bi se bil „Bissoff Pögarzar“ obrnil v rakvi. In vse to je moralo priti nad ta rod, samo da je bila pridiga nemška.

— (O dru. Val. Pogatschniggu) novem obrtnem nadzorniku za Kranjsko, Štajersko, Primorsko in Dalmacijo nam piše prijatelj našega lista: „Nov nadzornik ni rodod iz Tržiča, ampak iz Koroškega, skoravno je njegova obitelj v sorodu s Tržiško. Govoril sem z njim na koroškem taboru v Žopračah, katerem je on prisostvoval kakor iz Beljaka poslani vladni komisar. Rekel je sam, da slovenski razume, govoriti pa ne zna. In govoril je, kar se ob sebi umeve, samo nemški, mislim, da tudi slovenskega ni dosti razumel. On je po svojem mišljenju Nemec, in sicer deutsch-national. Dostaviti moramo, da bi bil on jako razžaljen, ko bi ga pisali Pogačnik.“ Iz te karakteristike je še bolj jasno, da je to imenovanje jako nesrečno, kajti nadzornik za imenovano ozemlje mora popolnem dobro znati štiri jezike nemški, slovenski, italijanski in srbsko-hrvatski, imeti mora potrebno tehnično znanje, vsaj rimsko pravo mu pri tem poslu ne bode prav nič koristilo. Kakor zdaj vse kaže imela je vlada jako nesrečno in nespretno roko. Že ozemlje devetega uradnega okraja: Štajerska, Kranjska, Trst s Primorsko in Dalmacija je jako neugodno sestavljeno. Ne le, da se obrtne zadeve v teh deželah jako nejeznake, je tudi oddaljenost tolika, da nadzornik svojega posla ne bode mogel opravljati. Jako čudno je tudi to, da se j. Koroška, ki se sicer v vsakem oziru vedno poleg Kranjske in Štajerske upravlja in imenuje, pri tej priliki priklopila Tirolske. Delokrog in osoba novega obrtnega nadzornika sta taka, da nemamo veliko upanja v njegovo delovanje, in da bi skoro dvojili, ka bode novo mesto obrtnega nadzornika državi in deželam le polovico tega koristilo, kolikor bode vsako leto stalo.

— (Občni zbor c. kr. kmetijske družbe) bode, kakor smo že poročali, jutri v sredo 30. t. m. V zadnjem zboru povdarjalo se je posebno, da je potreba, da se kranjski deželi ohraniti dva strokovnjaka, kajti jednemu ni mogoče opravljati posla potovalnega učitelja in družbinega tajnika. Čestitim gg. udom naznanjamo iz zanesljivega vira, da je to jedino le mogoče, ako volimo tajnikom g. E. Kramarja.

— (Letno poročilo telovadnega društva „Sokol“ v Ljubljani) za l. 1883 izdalo se je te dni. Društvo „Sokol“, mora se priznavati, da je najdelavniše, vrhu tega pa še tudi to, da pri vseh svojih izredno velikih stroških, tako dobro gospodari, da ima še vedno prav čedno premoženje. V prošlem letu priredil je „Sokol“ maskarado, ki daleč nadkriljuje vsa jednaka podjetja v Ljubljani, bil pri pogrebu dra. Kočevarja v Celji, napravil tri izlete, udeležil se Narodne slavnosti v Postojini, odlikoval se v slavnostnih dneh, poslal deputacijo v Prago, gojil telovadbo in imel več jour fixov itd. „Sokol“ šteje 9 častnih, 201 podpornega, vkupe 210 članov. Dohodkov je imelo društvo 2223 gold. 2 kr. Stroškov tudi toliko; premoženje društveno pa znaša 2005 gold. 44 kr. Delovanje društva in

odbora je vse hvale vredno, gmotno stanje jako ugodno, a nekaj pa vendar ni povoljno in to je prepičilo število članov. „Sokol“ moral bi samo v Ljubljani imeti 400 članov, potem še le bi bila Ljubljana v tem društvu dostojno zastopana.

— (Sokolov „jour-fixe“) v soboto večer v Schreinerjevi pivovarni bil je prav obilo obiskan in jako zabaven; pevske in humoristične točke sporeda vršile so se tako dovršeno, da je bilo veselje; morale so se celo večinoma vsled občnega priznanja ponavljati. Gosp. starosta spominjal se je v svojem govoru umrlega rodoljuba kanonika Žuže. Vsa družba izrazila je svoje sočutje na tej izgubi. Rediteljema in vsem sodelujočim gre hvala za prireditve tega jako zabavnega večera. — Za reditelja prihodnjega jour-fixa izvoljena sta gg. Justin in Perdan, katere zagotovita prav zabaven večer.

— (Ljubljanska Čitalnica), najuljudnejše vabi na sijajni ples v soboto dne 2. februarja 1884. Društveniki so vstopnine prosti. Gostje plačajo po 1 gld. Začetek ob 8. uri zvečer.

— (Dramatično društvo) razpošilja sedaj svojim družabnikom 51. zvezek „Slovenske Talije“ za društveno leto 1882. Če bi kateri družabnikov ne prejel tega zvezka, naj blagovoli ga reklamovati. Ob enem se prosijo vsi družabniki, kateri še neso svojih letnih doneskov za leto 1883. uplašali, po prejemu zvezka letnino 2 gld. društvu poslati. „Slovenska Talija“ za leto 1883 je že v tisku in bo v prvi polovici tekočega leta dotiskana. Obsezala bode zanimivo Mosenthalovo igro Deborah, preloženo od slavnega prelagatelja F. Cegnarja, in Gogoljevega Revizorja in nekoliko jednoaktnih iger, pripravnih za male čitalniške odre. Ker se je število družabnikov že zelo skrčilo, prosijo se narodnjaki pri tej priložnosti, da bi v velikem številu temu društvu pristopili, da mu bo mogoče svojo nalogo rešiti vsestransko.

— (Častno občanstvo) je podelila občina Št. Jurij na Taboru na Štajerskem gospodu Karolu Haupt-u, vitezu železne krone in graščaku v Strašneku, ter domačemu župniku zlatomašniku č. g. Franu Globočniku. Gospod Karol Haupt ima mnogo zaslug za povzdigo kmetijstva, posebno živinoreje in hmeljarstva v Savinske dolini in na Štajerskem sploh, mej tem, ko si je č. g. župnik v 30 letih svojega službovanja v Št. Jurju pridobil za svoj trud hvaležna srca vseh faranov.

— (K živinske kupčiji.) Nekaj mesecev sem je v naših krajih živinska kupčija jako živahna in opazovati je nenavadno visoke cene, ki le še zmirom kvišku gredo. Pokupljena živina večinoma gre čez avstrijsko mejo v južne kraje. Če bo stvar tako naprej šla, utegne nam v deželi kaj kmalu meso v ceni poskočiti. V Dalmaciji so se nasledki neprestanega izvažanja živine že jeli kazati; meso je tamkaj baš tako drago, kakor na Dunaji in bati se je, da kmet v malo letih pride ob vse svoje blago, s katerim zemljo obdeluje, če se to silno izvažanje ne ustavi. Zato „Narodni List“ v Zadru, iz katerega smo to novico posneli, dalmatinsko vlado opozarja na to okolščino in jo prosi, naj to velevažno gospodarsko zadevo preišče in brez odloga v reden neškodnen tek spravi.

— (Pri občinskih volitvah v Materiji) je izvoljenih vseh 24 odbornikov in 12 namestnikov z ogromno večino na strani gospoda Kastelca.

— (Narodno bralno društvo v Borovnici) priredi v 3. dan februarja v gostilni „pod kolodvorom“ domačo veselico. Program večera obseza: Pozdrav predsednika, petje, tombolo, ples in zabavo. K tej veselici vabijo se uljudno gg. društveniki, a tudi gostje so dobro došli.

— (Vabilo k veselici), katero napravi „Čitalnica Postojnska“ v svojih prostorih v soboto 2. februarja 1884. Spored: 1. N. Stoo: „Brže junaci“; moški zbor. 2. „Telegram“; Veseloigra v jednom dejanji. 3. J. Knahl: „Vej veterku“; četverospiev. 4. Tombola. 5. Ples. Začetek točne ob 8. uri zvečer. Ustoppina za ude po 30 kr., z rodbino 50 kr., za neude 50 kr., z rodbino 80 kr.

— (Vabilo k veselici), katero priredi „Bralno društvo“ na Gradišči dne 2. februarja t. l. Spored: 1. Pozdrav predsednika. 2. „Milki“, pojejo domači pevci. 3. Deklamacija: „Domovini“, zložil X., deklamuje gospodičina Kotnik. 4. „Jadransko morje“, pojo vsi pevci skupno. 5. Igra: „Dva gospoda, pa jeden sluga“. 6. „Kolo“, pojejo vsi pevci iz Pervajine. 7. Dvogovor s petjem „Mož in žena“. 8. „Ve-

nec narodnih pesniji“, pojejo vsi pevci skupno. 9. Srečkanje treh dobitkov v šalji obliki. 10. Šaljiv prizor: „Sam ne vé, kaj hoče“. 11. „U boj“, pojejo vsi pevci skupno. — Pričetek ob 6. uri zvečer. — Ustoppina 20 kr. — Po besedi domača zabava s plesom.

— (Ženitne ali svatbine navade in napitnice z godčevskim katekizmom) iz Slovensko-Bistriške okolice na Štajerskem je marljivo nabiral in zapisaval, ter pod navedenim naslovom pri Leonu v Mariboru tiskati dal gosp. Lovro Stepišnik v Slovenski Bistrici. Na 52. straneh opisuje g. Stepišnik ženitne navade in dodaje nekoliko pesniji, ki se pri takih prilikah pojo, mej katerimi so zlasti novejšje pesni že po vsem Slovenskem znane. Najoriginalnejša je brez dvojbe godčevska „za larmo“, najbolj dovtipen pa je godčevski katekizem, ki ima mnogo prav dobrih zastavic. Kdor se zanima za narodno blago, naj brzo seže po tej ličneji knjižici, ki se dobiva pri Leonu v Mariboru.

— (Cislitavija) ima sedem vseučilišč, na katerih je v tekočem poluleti upisanih 10.178 slušateljev. Mej temi broji vseučilišče na Dunaji 4143, Praga 2703 (nemško vseučilišče 1334, česko pa 1369), Gradec 971, Inomost 685, Krakovo 862, Levov 732, Črnovice 262 slušateljev.

— (Razpisana je služba) drugega učitelja na dvorazrednici v Trebnjem. Plača 400 gld. Prošnje do 10. februarja.

Uspešni pokladki. Nove in zastarele rane, kile in skrumbe ozdravi naglo Moll-ovo „Francosko žganje in sol“. V steklenicah z navodom vred po 80 kr. Po poštnem povzetju razpošilja vedno A. Moll, lekarnar in c. kr. dvorni založnik na Dunaji, Tuchlauben 9. V lekarnah in specerijskih prodajalnicah na deželi zahtevaj izrečno Moll-ov izdelek z njegovo varstveno znamko in podpisom. 5 (690—3)

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo uljudno vabimo na novo naročbo, stare gospode naročnike pa, katerim bo potekla koncem meseca naročnina, prosimo, da jo o pravi času ponové, da pošiljanje ne preneha.

„SLOVENSKI NAROD“

velja za Ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom:

Za vse leto	13 gld. — kr.
„ pol leta	6 „ 50 „
„ četrt leta	3 „ 30 „
„ jeden mesec	1 „ 10 „
Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. na mesec, 30 kr. za četrt leta.	

S pošiljanjem po pošti velja:

Za vse leto	15 gld. — kr.
„ pol leta	8 „ — „
„ četrt leta	4 „ — „
„ jeden mesec	1 „ 40 „

Upravištvo „Slov. Naroda“.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm.
28. jan.	7. zjutraj	728.61 mm.	+ 0.2° C	brezv.	megla	0.00 mm.
	2. pop.	726.42 mm.	+ 2.6° C	sl. jz.	obl.	
	9. zvečer	732.13 mm.	— 2.4° C	brezv.	megla	snega.

Srednja temperatura + 0.1°, za 1.4° nad normalom.

Tuji:
dne 27. januarja.
Pri Slov.: Mauch z Dunaja. — Kršny iz Ogeškega. — Ziekerl iz Trsta. — Dr. Portitz iz Pulje. — Hodevar iz Rudolfskega.
Pri Mateti: Handl z Dunaja. — Stare iz Kamnika. — Blum z Dunaja. — Razboršek iz Bleda. — Szarvasz, Blasko z Dunaja.

Vozne liste
slovensko-nemške in nemške priporočila po najnižji ceni
„NARODNA TISKARNA“
v Ljubljani.

Dunajska borza

dne 29. januarja t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Papirna renta	79 gld. 90	kr.
Srebrna renta	80 „ 40	„
Zlata renta	100 „ 45	„
5% marena renta	94 „ 85	„
Akcije narodne banke	848 „ —	„
Kreditne akcije	307 „ 50	„
London	121 „ 30	„
Srebro	— „ —	„
Napol.	— „ —	„
C. kr. cekini	5 „ 71	„
Nemške marke	19 „ 40	„
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld. 123 „ 50	„
Državne srečke iz l. 1864	100 gld. 171 „ 25	„
4% avstr. zlata renta, davka prosta	100 „ 50	„
Ogrska zlata renta 6%	121 „ 75	„
„ „ papirna renta 5%	89 „ 95	„
5% štajerske zemljišč. od vez. oblig.	107 „ 80	„
Dunava reg. srečke 5%	100 gld. 115 „ 20	„
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	120 „ 50	„
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	105 „ 75	„
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	104 „ 50	„
Kreditne srečke	100 gld. 170 „ 75	„
Rudolfove srečke	10 „ 20	„
Akcije anglo-avstr. banke	120 „ 116	„ 25
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	227 „ 50	„

Zahvala.

Za mnoge dokaze priskrbenega sočutja in za mnoge lepe vence in cvetlice, ki so bile poslane povodom smrti naše presrečno ljubljene pokojne, za mnogoštevilno udeležitev pogreba, posebno čast. gospem in gospodičinam in gospodom pevcem za premilo petje, izrekamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem našo najiskrenejšo zahvalo.

V Postojini, v 27. dan januarja 1884.

(68)

Rodovina Kraigher.

Slika pesnika S. Gregorčiča

dobiva se na fin in močen papir tiskana v „Narodnej tiskarni“. — Cena 20 kr., po pošti 25 kr.

Proda se precej iz proste roke

5 močnih konj

za težko vožnjo ali za koleselj. — Natančneje se izve pri g. Karolu Širnku, Hrenove ulice št. 15. (72)

Kovaški pomočnik,

ki je dobro izurjen v podkovstvu, dobi službo in v tej zadevi natančneje pojasnila pri

J. Zavrtniku,

(67—2)

v Dol. Logatci.

V Logatec oddaje se o Sv. Jurji 1884 pri združenju treh cest, blizu železnice ležeča, za gostilnico posebno pripravna, prostorna

hiša s stajo in vrtom vred v najem.

(71—1)

Natančneje se izve pri Mulley-Jl na Vrhniki.

Častitemu p. n. občinstvu naznanjam, da bode

mizarstvo

mojega ranjcega moža še nadalje obstajalo, ter da sem vodstvo izročila večjemu strokovnjaku, ki bode vsa mizarška dela, stavbena in pohištvo natanko, lično in po nizki ceni izvrševal. Za obilna naročila se uljudno priporoča

Josip Cvetanovič-a udova.

Krško, meseca januarja 1884.

Boljši od vseh podobnih izdelkov, nájajo te pastilje nič škodljivega v sebi; najuspešnejše serabijo zoper bolezni v organih spodnjega dela telesa, prehajalno mrzlico, bolezni na koži, v možganih in ženske bolezni; čistijo kri in lahko odpravljajo blato. Ni ga zdravila, ki bi bilo boljše in pri tem popolnem neškodljivo zoper

telesno zapretje,

gotovi vir vseh bolezni. Ker so posladi korjene, uživajo jih radi tudi otroci. Te pile so odlikovane z jako častnim pismom dvornega svetnika Pitha.

Jedna skatljica s 15 pilami velja 15 kr. — Zavitec, osem skatljic skupaj 120 pil, velja samo 1 gld. a. v. (708—9)

Philipp Neustein
Apotheker

Svarjenje! Vsaka skatljica, ki nima firme: Apotheke zum heiligen Leopold in na zadnji strani naše varstvene znamke, je ponarejena, ter svarimo, naj se ne kupuje.

Iziti se mora dobro, da kdo ne dobi slabega, neuplivenega ali celo škodljivega izdelka. Vsaakdo naj izrečno zahteva Neusteinovih Elizabetinih pil, te imajo na zavitku ter navodilu za rabo poleg stoječi podpis.

Glavna zaloga na Dunaji: Apotheke „zum heiligen Leopold“ des Ph. Neustein, Stadt, Ecke der Planken- und Spiegelgasse. Za 1 gld. 15 kr. pošljemo franco jeden zavitek.